

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»: <http://maup.com.ua/>

Хмельницький інститут: <http://www.maup.km.ua/>

Кафедра права та правоохоронної діяльності:
<http://www.maup.km.ua/institut/kafedri/kafedra-komercijnogo-ta-trudovogo-prava/>

СИЛАБУС КУРСУ

Назва дисципліни	Актуальні проблеми господарського судочинства
Викладач (-і)	Авсієвич Алла Валеріївна
Портфоліо викладача (-ів)	http://www.maup.km.ua/informaciya/portfolio-zhdankina-lk.htm
Контактний тел.	(0382)789436 (вн. 121)
Е-mail:	taisha1878@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://www.maup.km.ua/institut/kafedri/kafedra-komercijnogo-ta-trudovogo-prava/
Консультації	четвер, 2 години, 14.50 - 16.10, ауд. 311
Розглянуто на засіданні кафедри	Протокол від «28» серпня 2024 р. № 1
Ухвалено на засіданні Науково-методичної ради	Протокол від «28» серпня 2024 р. № 1
Затверджено на засіданні Вченої ради	Протокол від «28» серпня 2024р. № 7

- 1. Коротка анотація до дисципліни.** Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми господарського процесу» є невід'ємною складовою навчального плану підготовки магістрів права, має своїм завданням сформулювати у студентів глибокі теоретичні і практичні знання у сфері господарського судочинства в умовах сучасності.
- 2. Мета:** вдосконалення знань норм права, які регулюють господарські процесуальні відносини, а також засвоєння та розуміння здобувачами особливостей змісту

правовідносин у сфері публічної фінансової діяльності, з'ясування особливостей їх прояву у різних сферах цієї діяльності, розв'язання складних господарсько-правових проблем.

3. **Завдання:** навчити студентів самостійно працювати із законодавством України, міжнародними та Європейськими документами у сфері господарського судочинства, готувати необхідні процесуальні документи для реалізації та захисту прав суб'єктів та вирішення господарських конфліктів, застосовувати юридичну практику для правозахисної і правозастосовної діяльності, в т.ч. правові позиції Європейського суду з прав людини, Верховного Суду України, Верховного Суду юридичні позиції Конституційного Суду України, використовувати юрисдикційні й неюрисдикційні форми захисту прав суб'єктів правовідносин, які виникають у процесі здійснення господарського судочинства.
4. **Формат курсу:** очний (*offline*) та заочний (*online*)
5. **Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):**

Табл.1

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність розв'язувати задачі інноваційного характеру у сфері права, що передбачає застосування правових доктрин, правових принципів, норм права та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	Частково, в аспекті виконання завдань, передбачених професійною діяльністю за спеціалізацією освітньої програми	Підсумкове (екзамен)
Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен)
Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен)
Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен)
Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення,	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль),

давати розгорнуту юридичну аргументацію.		підсумкове (екзамен)
Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен)

6. Тривалість курсу. 120 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 50 години аудиторної роботи; 70 годин – самостійної роботи, екзамен – 2 години.

7. Статус дисципліни: обов'язкова

8. Пререквізити: Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми господарського судочинства» належить до обов'язкових компонентів освітньої програми за спеціальністю «Право», галузі знань «Право». Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми господарського судочинства» пов'язана з навчальними дисциплінами: «Актуальні проблеми цивільного права», «Актуальні проблеми господарського права», «Господарський процес» тощо.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – використовувати електронні сервіси Верховної Ради України, Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки.

10. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивного диспуту.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

11. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- Змістовий модуль 1 «Поняття та основні категорії господарського судочинства» (лекційні теми 1, 2, 3, 4 ; семінарські теми 1, 2, 3, 4);
- Змістовий модуль 2 «Сучасні проблеми господарського процесу в Україні» (лекційна тема 5, 6, 7, 8; семінарські теми 5, 6, 7, 8);

12. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою **індивідуального завдання** (тематика і критерії оцінювання див.: *Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. ____*).

- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

13. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Хмельницькому інституті МАУП»

(https://drive.google.com/file/d/1alGsRzbSV_ATM_rOMIaor0hLQdNZx9Uk/view).

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Форма контролю	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів		
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	4	4	Екзамен	
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2		
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	2	20		
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5		
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25		
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-		
Разом	-		56		55		56		
Максимальна кількість балів:								197	100
197:100=1,97. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,97 = загальна кількість балів.									

Система оцінювання навчальних досягнень

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються 3 самостійні роботи (завдання до самостійної роботи див.: *Робоча навчальна програма дисципліни, п.п.б.3*).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів.**

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля. Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми – 15 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік.

Відбувається у формі надання письмових відповідей та в разі потреби додаткового усного спілкування (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання екзамену див. «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Хмельницькому інституту МАУП»).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: *Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.3).*

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Правові акти (станом на 01.10.2023 р.):

1. Конституція України: прийнята 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України.- 1996.- N 30.- Ст. 141
2. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р., в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2023 р. //Відомості Верховної Ради України. - 1992. - N 6.- Ст.56
3. Повітряний кодекс України від 04.05.1993 р. // Відомості Верховної Ради.- 1993.- N 25.-Ст.274
4. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 р. // Відомості Верховної Ради.-1995.-NN 47, 48, 49, 50, 51,52.-Ст.349
5. Кодекс України з процедур банкрутства: прийнятий 18.10.2018 р. // Відомості Верховної Ради України. 2019. N 19. - Ст.74
6. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.2016 р.
7. Закон України «Про доступ до судових рішень» від 22.12.2005 р. //Відомості Верховної Ради України.- 2006.- N 15.-Ст. 128
8. Закон України «Про Вищу раду правосуддя» від 21.12.2016 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2017. - N 7-8.- Ст.50)
9. Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23.12.1993 р. //Відомості Верховної Ради України. 1994.- N 11.- Ст.50
10. Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р.//Відомості Верховної Ради України. 2015.- N 2-3.-Ст.12.

11. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р.// Відомості Верховної Ради України. 1991.- N 29.- Ст. 377
12. Закон України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» від 05.07.2012 № 5076-VI// Відомості Верховної Ради України. 2012.- N 148-149.- Ст.62
13. Закон України «Про виконавче провадження» від 21.04.1999 р. (в редакції від 07.10.2016р.)//Відомості Верховної Ради України. - 1999.- N 24.-Ст.207
14. Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» від 02.06.2016 р. //Відомості Верховної Ради України. 2016. N 29.- Ст.535)
15. Закон України «Про судовий збір» від 08.07.2011 р.// Відомості Верховної Ради.- 2012.- N 14.- Ст.87
16. Статут залізниць України. Затверджений постановою КМУ № 457 від 06.04.1998 р. // Офіційний вісник України від 23.04.1998 - 1998 р.- № 14.- С.150
17. Рішення Конституційного Суду України від 09.07.2002 р. № 15-рп/2002 (справа про досудове врегулювання спорів)// Вісник Конституційного Суду України. – 2002. - № 4. – с. 17.
18. Про деякі питання практики застосування Закону України "Про судовий збір". Вищий господарський суд; Лист від 23.05.2012 № 01-06/704/2012
19. Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 25.02.2016 №4 (із змінами і доповненнями) «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин»
20. Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 14.07.2016 №7 «Про внесення змін і доповнень до деяких постанов пленуму Вищого господарського суду України»
21. Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 14.07.2016 №8 «Про затвердження нової редакції Положення про автоматизовану систему з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство»

Основна література

22. Огляд проблемних питань застосування судами окремих положень ГПК України за результатами проведених нарад, семінарів, круглих столів із місцевими та апеляційними судами // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Ogljad_GPK_07_2019.pdf
23. Безпалова О. І. Роль судової системи України в інституційному забезпеченні реалізації правоохоронної функції держави. Адміністративне право і процес. 2014. № 3(9). С. 5-14
24. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: Наук.-практ. Комент. Видання третє. К. Видавництво «Юстініан», 2017. 872 с.
25. Господарське процесуальне право України: Підручник / В.Д. Чернадчук, В.В. Сухонос, В.П. Нагребельний, Д.М. Лук'янець; За заг. ред. к.ю.н. В.Д. Чернадчука. Суми: ВТД «Університетська книга», 2022. 331 с.
26. Господарське процесуальне право: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. Х.: Одиссей, 2018. 400 с.

27. Господарський процесуальний кодекс України: (друге видання, із змінами і доповненнями станом на 20 грудня 2023 р.): З постатейними матеріалами судової практики застосування процесуальних норм/ Уклад. В.Е. Беляневич. К.: Юстініан, 2023. 880 с.
28. Господарські суди в Україні: правові засади організації та здійснення правосуддя / За заг.ред. Д.М.Притики. К.:Видавничий дім «ІнЮре», 2015. 624 с.
29. Грек Б.М. Господарський процес України (у схемах): Навчальний посібник. К.: Прецедент, 2016. 181 с.
30. Деменчук М. О. Забезпечення єдності судової практики вищими судовими інстанціями: європейський досвід. Актуальні проблеми держави і права. 2015. № 1. С. 13-28.
31. Демчишин І. І. Електронні докази в господарському судочинстві України. Одеса, 2018. 39 с.
32. Духовна О. Свідок як новий учасник господарського процесу <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2018/2/22/168629.htm>
33. Закірова С. Можливості та ризики нового Господарського процесуального кодексу України. Громадська думка про правотворення. 2018. № 1(145). – С. 2–18.
34. Здоровко С. Ф., Сідоров В. І. Судова система Франції : монографія. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 188 с.
35. Зуєва Л. Є. Принципи господарського процесу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04. О., 2012. 204 с.
36. Історія комерційних судів: Історико-правове дослідження на прикладі Одеського комерційного суду (1808-1917). Одеса: Юридична література, 2006. 168 с.
37. Каглянчук І. В. Зарубіжний досвід функціонування судових систем та його використання при реформуванні судової системи України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2013. Вип. 21 Ч. II. Т. 1. С. 45-49.
38. Капуш Н. М. Актуальні проблеми доказування у господарському процесі. Матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів гуманітарного факультету : 23–27 квітня 2007 року. Суми, 2007. С. 89–95.
39. Квіта О.Т. Доказ в господарському процесі: поняття та предмет . Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. Вип. 33(1). С. 169–172.
40. Короед С. О. Мета господарського судочинства як основний вектор у підвищенні ефективності правосуддя в господарських справах / Право і суспільство. 2015. № 4. С. 39-45.
41. Мандичев Д.В. Історичні умови формування системи господарських судів в Україні: адміністративно-правовий аспект. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». 2016. Випуск 2. Том 2. С. 62-65.
42. Минюк О. Ю., Андросович В. С. Актуальні питання доказів та доказування у господарському процесуальному праві. Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика). Вип. 3–4 (12–13) 2018
43. Ніколенко Л.М. Предмет доказування в господарському процесі України . Держава і право. 2013. Вип. 20. С 252-259.
44. Ніколенко Л.М. Реалізація основних принципів господарського судочинства при перегляді судових актів. Часопис Київського університету права. 2013. № 1. С. 174–180.
45. Потапенко В. І. Самостійність судової влади: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10. Х., 2015. 216 с.
46. Резнікова В.В. Досудове врегулювання господарських спорів: необхідність та шляхи реформування // Вісник господарського судочинства - №5. -2012. - С.101-111.

47. Тертична Е. В. Судова влада у концепції поділу влади в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10. Л., 2014. 215 с.
48. Україна дружня арбітражу юрисдикція: статистично-аналітичний огляд, 2013 - 2014.. Укладач: К. Пільков. К.: Cai & Lenard, 2014. 27 с.
49. Хотинська-Нор О. З. До питання тлумачення поняття «судова система». Судова апеляція. 2014. №3(36). С. 6-11.
50. Чабан Н. А. Реалізація правоохоронної та правозахисної функції судової влади щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2013. № 3. С. 164-172.
51. Щербініна О. В. Історичні етапи становлення правового забезпечення підприємництва в Україні з IX до початку XX ст.. Часопис Київського університету права. 2013. № 4. С. 51-54.
52. Calabresi, G. A common law for the age of statutes / Guido Calabresi. – Harvard University Press, 1982.
53. Key extracts from a selection of judgments of the European Court of Human Rights and decisions and reports of the European Commission of Human Rights. – Council of Europe, 1998.
54. Perspectives on property law / Ed. by Robert C. Ellickson, Carl M. Rose, Bruce A. Ackerman. – New-York, 2002.
55. Privacy and Human Rights : An International Survey of Privazy Laws and Developments. – Global Internet Liberty Campaign, 1998.
56. Cardozo, B. N. The nature of the judicial process / Benjamin N. Cardozo. – Yale University press, 1991.
57. Corley, R. N. The Legal Environment of Business / Robert N. Corley, Lee O. Reed. – Seventh edition. – United States : McGraw-Hill, 1987.

Інформаційні ресурси

1. www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
2. www.minfin.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства фінансів України.
3. <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index> – Офіційний сайт Національного банку України.
4. www.rada.gov.ua - Офіційний сайт Верховної Ради України.
5. <http://lib.rada.gov.ua/LibRada/static/LIBRARY/catalog/1.htm> – Каталог корпоративної колекції перекладів нормативно-правових актів зарубіжних країн (за бібліотечно-бібліографічним класифікатором).
6. www.ukrstat.gov.ua - Офіційний сайт Державної служби статистики України.
7. https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_gosp/ - ВСУ, Касаційний господарський суд.

Онлайн курси та тренінги:

Людина та держава: правила гри
<http://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra+LAW101+law101/about>

Приклад: V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Актуальні проблеми господарського судочинства»

Разом: 120 год., з них 34 год. – лекції, 16 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 70 год.

Кількість балів за семестр	195 балів					
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II
Назва модуля	Поняття та основні категорії господарського судочинства				Сучасні проблеми господарського судочинства	
Лекції	9 (9 балів)					8 (8 балів)
Теми лекцій	Господарські суди, їх система, задачі та функції Поняття господарського процесуального права.	Юрисдикція господарських судів Учасники судового процесу	Судові витрати та засоби відповідальності у господарському процесі Поняття та види процесуальних строків	Докази і доказування у господарському процесі. Запобіжні заходи та заходи до забезпечення позову у господарському процесі	Мирове та досудове врегулювання господарських спорів. Пред'явлення позову та порушення справи у господарському процесі	Вирішення господарських спорів у першій інстанції Перегляд судових рішень в апеляційному порядку
Семінарські і практичні заняття	1 (10 балів)	2 (10 балів)	3 (10 балів)	4 (10 балів)	5 (10 балів)	6 (10 балів)
Теми семінарських занять	Господарські суди, їх система, задачі та функції Поняття господарського процесуального права. Господарський процес в країнах Європи	Юрисдикція господарських судів Учасники судового процесу	Судові витрати та засоби відповідальності у господарському процесі Поняття та види процесуальних строків	Докази і доказування у господарському процесі. Запобіжні заходи та заходи до забезпечення позову у господарському процесі	Мирове та досудове врегулювання господарських спорів. Пред'явлення позову та порушення справи у господарському процесі	Вирішення господарських спорів у першій інстанції Перегляд судових рішень в апеляційному порядку
Самостійна робота	1 (5 балів)					2 (2 балів)
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)					модульна контрольна робота №2 (25 балів)
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,95					